

Ympäristön tilan seuranta tehostuu: eLTER Euroopan infrastruktuuritiekartalle huippuarvioin

Ympäristön tilan pitkäaikaiseen, monitieteiseen seurantaan keskittyvä eLTER infrastruktuuri (Integrated European Long-Term Ecosystem, Critical Zone & Socio-Ecological Research Infrastructure) otti ison askeleen matkallaan kohti toteutumista, kun se hyväksyttiin ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) –tutkimusinfrastruktuureiden päivitetylle 2018 tiekartalle. Tiekartalle hyväksyntä osoittaa, että EU pitää ympäristön tilan järjestelmällistä seuraamista muuttuvissa olosuhteissa tärkeänä.

Maailmanlaajuiset uhat kuten ilmastonmuutos, saastuminen ja biodiversiteettikato heikentävät ympäristön tilaa ja luonnon tuottamia ekosysteemipalveluita eri puolilla Eurooppaa. eLTER pyrkii tuottamaan harmonisoituja havaintoja ympäristön tilasta ja sen muutoksista pysyvillä koealoilla kattavasti koko Euroopassa. Korkeatasoista tutkimusta tukevat menetelmät kattavat ekosysteemien biotoittisen, abiotoittisen sekä sosio-ekologisen ulottuvuuden ja vuorovaikutukset niiden välillä. Tavoitteena on tuottaa keskitetysti tietoa ja jalostaa tiedosta palveluja eri käyttäjäryhmille, tutkijoiden lisäksi myös päätöksentekijöille, viranomaisille, koulutukseen ja paikallisille asukkaille.

eLTER infrastruktuuria kehitetään Saksan Helmholtz Centre for Environmental Researchin (UFZ) johdolla. Prosessiin on poliittisesti sitoutunut 17 maata, ja 161 organisaatiota 27 maasta on antanut sille tieteellisen tukensa. Helsingin yliopisto on ollut aktiivisesti mukana eLTER:n rakentamisessa ja johtaa Suomen kansallista FinLTSEK verkostoa. Keskeiset ekosysteemitutkimusta tekevät organisaatiot (HY, Suomen Ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Ilmatieteen laitos sekä Jyväskylän, Oulun ja Turun yliopistot ja Tieteen tietotekniikan keskus CSC) ovat taloudellisesti ja tieteellisesti sitoutuneet eLTER:n toimintaan ja Opetus- ja kulttuuriministeriö on poliittisesti sitoutunut tukemaan eLTER infrastruktuuria ja sen kehitystä kansallisella tasolla.

Seuraavassa vaiheessa eLTER hakee komissiolta rahoitusta valmisteluvaiheen hankkeeseen (Preparatory Phase Project), jonka tarkoituksena on kehittää asemaverkostosta yhtenäinen tutkimusinfrastruktuuri keskuspalveluineen ja sille hallinto- ja rahoitusmalli. Samanaikaisesti eLTER:n tieteellistä puolta kehitetään EU:lta haettavan Advanced community hankkeen kautta. Suomessa eLTER infrastruktuurin rakentamista edistävät INAR Ecosystems ja FinLTSEK. Kansallisten tutkimusasemien päivittäminen ja ylläpitäminen eLTER-tasolla on pääosin organisaatioiden oman rahoituksen varassa. EU-rahoitusta käytetään kansainvälisen tason suunnitteluun sekä keskuspalveluiden rakentamiseen sekä tieteelliseen tutkimukseen eLTER asemilla.

Uusi ESFRI tiekartta julkaistiin Wienissä tiistaina 11.9. 2018. Tiekartan tutkimusinfrastruktuurit on jaettu kuuteen kategoriaan, (Energy, Environment, Health & Food, Physical Sciences & Engineering, Social and Cultural Innovation, e-RI). Uudelle ESFRI 2018 –tiekartalle, joka keskittyy laaja-alaisiin tutkimusinfrastruktuureihin, hyväksyttiin eLTER:n lisäksi viisi uutta tutkimusinfrastruktuurihanketta. Yhteensä ESFRI tiekartalle on päässyt vuodesta 2002 lähtien 49 infrastruktuuria.

Linkkejä:

ESFRI: <http://www.esfri.eu/>

eLTER: <http://www.lter-europe.net/elter-esfri>

INAR RI Ecosystems: <https://www.helsinki.fi/en/inar-institute-for-atmospheric-and-earth-system-research/inar-ri-ecosystems-0>

Hashtags:

#ESFRI2018Roadmap

#elter

#inar_Fin

Lisätietoja:

Jaana Bäck, jaana.back@helsinki.fi, 0504155297, @JaanaBack

Terhi Rasilo, terhi.rasilo@helsinki.fi, 0503178293

Marjut Kaukolehto, marjut.kaukolehto@helsinki.fi, 0504154756